

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 102. — ŠTEV. 102.

NEW YORK, TUESDAY, MAY 2, 1922. — TOREK, 2. MAJA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

POZIV PAPEŽA NA CELI SVET.

PAPEŽ JE POSVARIL CELI SVET PRED NESREČO, KI BI GA ADELA, ČE BI SE SEADNJI POM'RJEVALNI POSKUSI PONESREČILI. LLOYD GEORGE JE DOBIL NOVEGA ZAVEZNIKA. PAPEŽ Z VSO VNEMO ZA SLEDUJE RAZVOJE NA KONFERENCI.

Genova, Italija, 1. maja. — Papež Pij je potom kardinala Gasparrija nagovoril vlade in narode celega sveta s pismom, katero se označuje kot novo bodrilo na svetovno bratstvo in novo svarilo pred nesrečami, ki bodo brez dvoma zadele človeštvo, če se bodo sedanji pomirjevalni napori ponesrečili. Ta akcija Vatikana je vzbudila največje zanimanje; njegova posledica je bila, da se je obnovilo napore, da uveljavi konvencija v Genovi nekaj, kar bo trajno koristi za celo človeštvo.

V svojem današnjem komentarju je rekel angleški ministrski predsednik, Lloyd George:

Ne morem povedati, kako vzdržen sem bil vsprko tega značilnega dokumenta. Papež govori kot človek, ki ima najboljšo informacijo glede razmer v iztočini Evrope in prav posebno me veseli, da se Sveti sedež zavzema za mir z Rusijo.

Genova, Italija, 30. aprila. — Vsa znamenja kažejo, da je našel Lloyd George konečno sobojnika v svojem boju, da pospeši delo konference. Ta sobojnik je nova luč, ki se je dvignila na obzorju konference v osebi duhovnika, Rev. Luigi Sturzo, voditelja italjanske ljudske stranke ali takozvanih Popolari.

Sturzo je prišel v Genovo pred par dnevi ter takoj vzbudil pozornost z javnim govorom, v katerem je povdarjal potrebo ustanovitve politične internacionalne, temelječe na krščanskih idealih, — ljubezni, bratstva, popustljivosti, enakosti in pravice. Argumenti, katerih se je poslužil Rev. Sturzo, so napravili velik utis na Lloyd George-a in oba moža sta takoj sklenila trdno prijateljstvo.

Tekom zadnjih par dni je bil oče Sturzo zelo aktiven v Genovi in njegov upliv je bilo občutiti pri vseh tukajšnjih delegacijah. Posvetoval se je z zastopniki Belgije in Holandske, obedoval s kancelarjem Wirthom, dr. Rathenauom in italjanskim ministrom za zunanje zadeve, Schanzerjem;

se vdeležil banketa, katerega je priredil njemu na čast angleški ministrski predsednik ter bil sprejet tudi od jugoslovanske in rumunske delegacije.

Oče Sturzo je na svoj način velik mož ter zelo mogočna osebnost v Italiji. Prišel je svojo politično karijero kot ponižen župnik v svoji domači vasi Caltagirone v južni Siciliji ter pokazal take zmožnosti v krajevni politiki, da je zavzel obvladujoče stališče v svojem kraju, kjer je bil šestnajstkrat zaporedoma izvoljen županom.

Njegove velike politične zmožnosti so konečno vzbudile pozornost italjanske popularne ali klerikalne stranke, ki je bilo na koncu svojih sredstev in povabilo se ga je, naj postane njen voditelj. V teku par let je napravil to stranko za tako mogočno, da šteje sedaj 120 članov v italjanskem parlamentu in da ima v svojih rokah ravnotežje sile. Oče Sturzo sam ni član parlamenta, ker ni nikdar dovolil, da bi se ga spravilo v parlament in čeprav ne zavzema nikake oficijelne pozicije, se vendar ministrski predsedniki in ministri tresejo pred njim.

Akcija Rev. Sturzo je tem bolj zanimiva vsprko pisma, katero je poslal papež potom kardinala Gasparrija. To pismo dokazuje, da se papež še vedno redno zanima za genovski konferenco in da sledi njenim razvojem s strahom in upanjem. Nobena tajnost ni, da uživa italjanska klerikalna stranka polno zaupanje in podporo Vatikana in da se jo lahko smatra kot zastopnico Vatikana v italjanskem parlamentu. Rev. Sturzo, kot načelnik te stranke, je vsled tega oficijelni predstavitelj Vatikana.

Pismo papeža je napravilo različen utis na različne delegacije. Lloyd George je očividno vzdržen, a Francozi se jeze ter pravijo, da je vmešavanje papeža povsem nepotrebno, kajti govorec o bratovski ljubezni ne morejo vrniti denarja, katerega je dolžna Rusija kapitalistom.

JUŽNO-AMERIŠKI TELEGRAFI. V kvartalu, ki ga začela v Washingtonu konferenca, bodo namenjeni najboljši gospodarske odnosi med republikani Čile in Peru. Slika nam kaže štiri delegate.

STRAŠNE POSLEDICE VELIKE POVODNJE

Ze sedaj je občutiti pomanjkanje živil v preplavljenih ozemljih Louisiane.

New Orleans, La., 1. maja. — Vodovje reke Mississippi od Memphis pa do Mehškega zaliva je prišlo vpadati in vsled tega je bilo mogoče inženirjem, ki se nahajajo na licu mesta v družbi tisoč in tisoč delavcev ukreniti se potrebno, da se zavarujejo pred nadaljnjim naraščanjem vode, katero je pričakovati v teku naslednjih par dni.

Medtem pa je postal vedno bolj resen problem, kako spraviti pod streho in nasiti na stotine in stotine beguncev, ki prihajajo neprestano iz preplavljenega ozemlja in med katerimi je občutiti dejansko pomanjkanje živil.

Vodovje je danes zjutraj padlo za približno en čevelj in iz vseh točkah v centralnem in dolgoročnem toku se poroča, da je voda nekoliko vpadla.

Na tisoče prostovoljcev v zvezi s vladnimi silami je bilo v preplavljenih ozemljih zaposlenih s tem, da so iskali družine, ki so bile odrezane od ostalega sveta. Spravilo se jih je v čolnih na točke, kjer jim je lahko pomagal Ameriški Rdeči križ v družbi drugih dobroteljskih organizacij.

Številni prebivalci v Black River okraju se nahajajo celih pet in sedemdeset milj od najbližje suhe zemlje in dejstvo, da jih je mogoče doseči le s pomočjo motornih čolnov, je predstavljalo resne težkocče za reševalce. Čeni se, da bo treba v tem okraju skrbeti za približno 10,000 ljudi.

Danes se je sporočilo, da je 1500 beguncev, ki se nahajajo v tabornišču v Harrisonburgu, La. skoro brez vsake hrane.

ČUDEN PATRON

Pariz, Francija, 1. maja. — Viljem Errazariz, atašej poslaništva republike Chile v Bruslju, ki se je obstrlel večeraj v enem največjih pariških hotelov, je danes podlegel svojim ranam.

V obvestilu, katero je pustil na mizi svoje sobe v hotelu, se je glasilo: — Nimam dosti velikega premoženja, da bi odgovarjal mojim okusom in vsled tega rajše umrem.

Errazariz je bil star devet in dvajset let ter sorodnik nekega prejšnjega čilenskega predsednika. Ta samomor je povzročil veliko senzacijo v južno-ameriških krogih.

ROJAKI, NAŠOČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

DRŽAVLJANSKA VOJNA NA KITAJSKEM

Središče bojev se nahaja komaj 12 milj od glavnega mesta. — Branilci mesta so se umaknli.

Peking, Kitajska, 1. maja. — Bitka za posest glavnega mesta je trajala danes zjutraj še vedno naprej in vsa znamenja kažejo, da je sreča na strani čet generala Vu-Pej-Fuja, ki pritiska proti glavnemu mestu s južne strani. Sporočila iz središča bojev, ki se nahaja dvanaest milj južno-zapadno od Pekinga, izjavljajo, da je pogubljen general Vu-Pej-Fu sile svojega nasprotnika iz Čangšijena in da se pomika bojna fronta proti južnem obzidju mesta.

Streljanje artilerije v sektorju južno od Pekinga je postalo bolj intenzivno proti polnoči in najhujši oddelek čet generala Čanga se je moral umakniti proti južno-zapadnim zidovim mesta. Vse kaže, da so vprizorile čete generala Vu-ja bočno gibanje proti desnemu križu generala Čanga, do so čete Čanga branile Marco Polo most preko reke Hun, ki obvladuje dohod k Pekingu.

London, Anglija, 1. maja. — Neki aeroplan je spustil bombo, ki se je razpočil v bližini vlaka, v katerem se je nahajal oddelek ameriških mornariških vojakov, nahajajočih se na poti v Peking, ne da bi bomba napravila kako škodo.

Anglija, Francija in Holandska bodo najbrž sledile vzhledu združenih držav ter poslane mornariške vojske, da ojačijo posadke poslaništev v Pekingu, kot poroča diplomatski poročevalci "Daily News". Dostavil je, da bodo odposlani nadaljni oddelki vojakov v slučaju, da bi postal položaj še bolj nevaren kot je sedaj.

PRISMODE ŠE NISO IZMRLE.

White River Junction, Vt., 1. maja. — Škof Francis McConnell metodistovske cerkve je ordiniral večeraj tukaj štirinajst "jogrov" ter jih izpremenil v dijakone. Med resolucijami, katere so bile sprejete na tozadevni konferenci, je bila tudi naslednja: — Mi proglašamo neizprosno boj trgovini z opojnimi pijačami, sprejemamo program Antisalonске Lige ter obljublamo storiti vse, kar bo v naši moči, da se izvede Volsteadove postave ter prepreči hudiči v obliki snopsa, da bi onemadževal našo lepo državo.

Ta resolucija je bila sprejeta z velikanskim navdušenjem. (Potem pa je šel marsikateri izmed novih dijakonov v kako zakonito beznico ter si privoščil požirek žganja, kot je to splošno v navadi.)

POLOŽAJ NA IRSKEM POSTAJA SLABŠI

Neredne čete irske republikanske armade so izdale svarilo na naslov pristašev pogodbe.

Dubl'n, Irska, 1. maja. — Neko prav posebno svarilo je bilo izdano od krajevnega poveljnika upornih republikanskih čet v Olinmel na naslov nekaterih vodilnih pristašev angleško-irske pogodbe, soglasno s "Sunday Independent". Eden ted voditelj je bil zaprt od Angležev tekem boja za prostost.

Poveljnik je izjavil prezadetim da je njih delovanje nevarno in škodljivo irski republiki in da jih bo smatral osebno odgovornim za vsako akcijo, katero bi se vprizorilo proti upornim irskim četam.

Oblika tega svarila je popolnoma slična svarilom, katero se je tekem angleške okupacije pošiljalo vodilnim unionistom, kot pristašem vlade. Te se je delalo odgovornim za nasilna dejanja proti kromskim četam, številne hiše unionistov so bile vsled tega požgane.

Neredne republikanske čete, ki so zaplenile zaloge žganja v Kilkenny v soboto ter spravile celo zalogo v krajevno jetnišnico, so izročile svoj plen rednim republikanskim četam po intervenciji od strani župana, — kot se glasi v nekem ugotovilu, katero je izdal glavni stan irske armade. Ob istem času, ko so neredne čete predale zaloge žganja, so tudi izpraznile jetnišnico, katero so zasedle.

Poveljnik Proud rednih čet je izjavil, da je prišlo žganje iz Kilkenny iz Dublina in ne iz Belfasta, kot se je izprva poročalo. Jetnišnica se nahaja sedaj v rokah rednih čet.

ČIČERIN JE POSLAL POLJSKI OSTRO NOTO.

Genova, Italija, 1. maja. — Jučij Čičerin, načelnik ruske svetovne delegacije, je poslal načelniku poljske delegacije, ministru Skirmuntu ostro noto, v kateri protestira proti stališču Poljske, ki se je pridružila zaveznikom ter žnjimji vred obsoja rusko-nemško pogodbo.

ZVEZA SEDMERIH VELIKIH JEKLARSKIH NAPRAV.

Buffalo, N. Y., 1. maja. — Danes si je ogledala skupina neodvisnih jeklarskih magnatov naprave Laekawanna jeklarske kompanije ter jih precenila. Jeklarski magnatje nameravajo napraviti zvezo sedmerih velikih jeklarskih naprav.

RAZVOJI NA GENOVSKI KONFERENCI

VODITELJ ITALJANSKE KLERIKALNE STRANKE SE ZAVZEMA ZA POLITIČNO INTER NACIJONALO. — ZAVEZNIŠKI DELEGATI SE PRIVATNO IN TAJNO POGAJAJO. — IZJAVA REV. STURZA.

Genova, Italija, 1. maja. — Delo završenja zavezniških predlogov na naslov Rusije je bilo obnovljeno danes ter kažejo vsa znamenja, da bo hitreje napredovalo kot pa dosedaj.

V zadnjih par dnevih je bilo opaziti boljše razpoloženega duha med angleško in francosko delegacijo in to kljub neprestanim spopadom med Lloyd George-om in Barthou-jem. Vsled tega kažejo vsa znamenja, da bo mogoče do konca tedna zaznamovati bolj-ši napredek. Dalo se je izraza zupanju, da bo mogoče napraviti konec sedanjim sporom med angleškimi in francoskimi zastopniki, vsled česar bi bila tudi zmlajena dosedanja solidna fronta napram sovjetski delegaciji.

Načelnik francoske delegacije, Barthou, hoče na vsak način videti, da se spravi tozadevne predloge v njih konečno obliko, še predno bo odpotoval v Pariz, da se dogovori s francoskim ministrskim predsednikom. Glasilo se je izprva, da bo odpotoval v soboto, a je odložil svoje odpotovanje na današnji ali jutrišnji dan.

Čeprav se ni Rusom ničesar oficijelnega sporočilo glede sklepov zaveznikov, je bila ruska delegacija vendar informirana glede najmanjše podrobnosti, tikajoče se napredovanja tozadevni pogujanj.

Splošno je prevladoval utis, da se vrše privatna in tajna pogajanja med zavezniškimi delegati in sovjetskimi odposlanen v namenu, da se dovede slednje do tega, da se prilagodijo zavezniškemu stališču, ki je glavni predpogoj k ekonomskemu oživiljenju Rusije.

Nova postava se je pojavila na obzorju genovske konference. To je Rev. Luigi Sturzo, voditelj italjanske kabinetne stranke in njegovi nazori, kljub temu, da ne zavzema nobenega oficijelnega stališča, so bili deležni najbolj napete pozornosti od strani vbditelev različnih delegacij.

Oče Sturzo se zavzema za neke vrste evropske federacije, temelječe na pricipih bratovske ljubezni, sprave in sodelovanja oer namerava obiskati tudi Združene države, da pridiga tudi tam o svojih idealih.

V soboto zvečer je bil Sturzo gost angleškega ministr. predsednika ter se je pozneje posvetoval tudi z ameriškim bankirjem Vanderlipom. Pozneje se je sestel tudi z zastopniki male entente.

Vsi ti voditelji javnega mnennja v evropskih državah so pozornoposlušali njegova izjavanja glede potrebe ustanovitve "politične internacionalne", temelječe na vznešenjših in širših pricipih kot jih je bilo še kedaj dosedaj opaziti v mednarodnih odnosajih.

— Ljudje ne smejo misliti, da je mogoče gorje svetovnega trpljenja izločiti z enim samim udarcem. — je rekel Rev. Sturzo v pogovoru s časnikarskimi poro-

Pozor potniki!

Parnik "Argentina", ki je imel 29. aprila odpluti v Trst, je preklincan. 20. maja pa bo odplul v Trst parnik "President Wilson". III. razred do Trsta \$102.50; II. razred \$160.00 in \$5.00 vojnegadavka. Vsa pojasnila daje tvrdka Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

čevalci. — Genovska konferenca je le prvi korak na dolgi poti, le pričetek dela, ki bo številnih letih dovedlo do restavracije Evrope ter varstva med narodi.

— Kakorhitro se bo v Genovi peložlo temelj na boljši sporazum med deželami Evrope ter za bolj spravljivega duha bo obstajal naslednji korak v rekonstrukciji Nemčije, ki ne bo koristna le za Nemčijo kot tako, temveč tudi za vse njene sosedje, vključno Francijo.

— Mogoče je, da bo nadaljna konferenca, ki se bo pečala s tem, ko bo čas dozorel za to in ko se bo poleglo sedanje razburjenje. Med tem pa hoče delati neumorno za uveljavljenje tega, kar imenujem "politično internacionalo".

Pojasniti je, da meni s tem svetovno organizacijo, temelječo na krščanskih pricipih, čeprav hi ne bil njen namen širiti katoliško vero. On zahteva združenje strank vseh dežela, ki se zavzemajo za iste ideale kot on, — namreč da skuša vsakdo storiti najboljše za svojo lastno deželico ter skuša obenem pomagati vsem drugim narodom. Rekel je, da je bil že deležen podpore od strani različnih evropskih dežela, z izjemo Francije in Anglije in da namerava oditi v ti dve deželi konec maja.

Številna priznanja je dobil tudi iz južno-ameriških republik, a desedaj nikakih iz Združenih držav.

VOLSTEAD GA IMA NA VESTI

Wheeling, W. Va., 1. maja. — Truplo nekega neidentificiranega človeka so pobrali iz razvalin njegovega doma zgodaj danes zjutraj v Bellaire, ko je eksplodiral hotel v prtiličju neke hiše

LOV NA PLEZIOZAVRA SE JE IZJALOVL.

Buenos Aires, Argetina, 29. apr. — Iskanje takozvanega živega pleziozavra v divjinah Patagonije se je izkazalo kot brezuspešno in ekspedicija, ki se je napoltila v mnovane divjine, je sklenila vrniti se domov. To je bilo objavljeno v brzozavkah, ki so prišle iz Bariloche, a načelnika ekspedicije, profesor Onelli, je izjavil, da se mora ekspedicija vrniti radi bližajoče se zime.

Ni se še opustilo upanja, da se bo izsledilo bajno predpotopno žival, ki žive baje v nekem jezzeru v Andah ter se namerava vprizoriti nadaljno ekspedicijo v naslednjem poletju.

POZOR POTNIKI!

Izletniški parnik "BELVEDERE" (Cosulich Line)

odpluje iz New Yorka v Trst dne 14. junija

naše potnike bo spremljal naš zastopnik skozl iz New Yorka do Ljubljane oziroma Zagreba,

ter bo vse potrebno poskrbljeno, da bodo potovali kolikor mogoče udobno, da bodo sami zase, ter da bodo imeli posebno hrano, ako bo le mogoče, ter posebni vlak iz Trsta, ako se jih bo priglasilo zadostno število.

Za natančnejša pojasnila pišite na FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street, New York (Advertisement)

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nikiš com, varnostno in hitro. Včeraj se bilo naše ome siledele:

Jugoslavija:	
Raspotišja na naša pošte ki izplačuje "Kr. poštni šekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.	
300 kron \$ 1.30	1,000 kron \$ 4.00
400 kron \$ 1.70	10,000 kron \$39.00
500 kron \$ 2.10	

Glasom naredbe ministrstva za pošte in brzozav v Jugoslaviji je sedaj mogoče tam nakazovati zvezo potom pošte odinole v dinarjih; za vsake štiri kroso bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in kroso ostane torej neizpremenjeno.

Italija in sasedeno ozemlje:	
Raspotišja na naša pošte ki izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.	
50 lir \$ 3.20	500 lir \$28.00
100 lir \$ 6.00	1000 lir \$56.00
300 lir \$17.10	

Nemška Avstrija: Raspotišja na naša pošte ki izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

Radi velikanskih razlik v točaju izplačujemo sedaj v Avstriji vsake ameriške dolarje. Naša pristojbina za vsake posamezno nakazilo do \$10.— znaša \$0. cenov; od \$10.— do \$50.— po \$1.—; in za vsake nakazila po 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izplačujemo tudi dolar-čeki in poljeme ameriške dolarje v Jugoslavijo in v Italijo.

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat vsprko; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam poštni denar čepa v roko.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo najmanjše izvanredne ugodne pogoje, ki bodo velika koristi za vas, ki se ali se bodo posluživali naše banke.

Denar nam je poštni najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York (Advertisement)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenim nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za šest let	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejeno bivaliče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2276

VATIKAN IN GENOVA.

Novo-izvoljeni pepež Pij je naslovil na delegacije, zbrane v Genovi na konferenci, koje namenjen je urediti ekonomski položaj v Evropi ter napraviti konec sedanjih razoranosti v financah ter mednarodnih odnošajih, pismo, v katerem povdarja potrebo, da se končno uvede krščanske ideale ljubezni, bratstva, popustljivosti, enakosti in pravice.

Obenem pa je poslal v Genovo tudi načelnika italijanskih popolarjev, to je klerikalec, ki so v zadnjem času pridobili velik upliv v deželi ter postali tudi skoro izključno odločilni faktor v italijanskem parlamentu.

To je nad vse značilno ter potrebuje nekoliko osvetljave.

Pismo je skoro brezpomembno, ker ne predstavlja ničesar drugega kot to, kar je bilo že sto in stokrat izraženo v različnih papeških enciklikah. To so zgolj fraze in pobožne želje, ki so pozabljene v trenutku. Vatikan skuša na vsak način pridobiti nazaj upliv, v katerega je imel v prejšnjih časih, a svet se je od takrat izpremenil ter ni več tako brezpogojno pripravljen pokoriti se ukazom ali nasvetom, prihajajočim iz Vatikana.

V zvezi s tem moramo namreč upoštevati, da je Vatikan italijanska narodna institucija, da ne more nikdo postati papež, če ni bil rojen Italijan in da je pretežna večina kardinalov Italijanov, ki bi nikdar ne dopustili, da bi kdo drugi kot pristen Italijan sedel na prestol svetega Petra.

Raditega in skoro izključno radi tega peša ugled takozvane svete Stolice, ki je postala, kot rečeno, izključna rezervacija za italijanske kardinale.

Povsem drugačna pa je stvar, če si ogledamo stališče, katero zavzema Rev. Sturzo.

On je voditelj, priznani voditelj italijanskih klerikalec, to je italijanske stranke, ki je postala v zadnjem času tako uplivna. Ta stranka je bila ustanovljena v prvi vrsti v namenu, da se nudi protitež proti vedno napredujočemu socialističnemu valju, katerega je bilo opaziti v italijanskem javnem življenju.

Italijanski socialisti so bili proti vsemu, kar je najdražje srečati italijanskih magnatov, posestnikov latifundijev ter suženjskih priganjavcev, ki predstavljajo v Italiji še danes največji upliv. Da se vsaj deloma paralizira upliv teh "prekuceških" strank ter njih pristavešev, se je ustanovilo klerikalno stranko, ki dobiva svoja povelja iz Vatikana, prav kot ji je nekdanj dobivala tudi naša slovenska klerikalna stranka, koje najbolj žalostni in nesrečni predstavitelj je bil znani dr. Schuscherstich, ki je prodal papeža, mater in domovino v namenu, da služi do zadnjega diltajaja klerikalnim Habsburžanom.

Ta nova italijanska stranka popolarjev je soglasno z najboljšimi informacijami, katere je mogoče dobiti, v tesnem stiku s fašistovskim gibanjem, to je onim blazno-zločinskim gibanjem, ki se je porodilo v glavi megalomanskega D'Annunzija ter povzročila sedaj toliko gorja med našim "odrešenim narodom" v Istri, Primorju in gotovih delih Dalmacije.

Odpor proti vsaki napredni misli v dejanju, a lepe besede na jeziku; izkoriščanje mas in večno suženjstvo, v zameno za veselje paradiza, to je v bistvu program italijanskih klerikalec, katerega skušajo seveda olepšati s par frazami o krščanski ljubezni ter medsebojni popustljivosti.

Lloyd George je postal intimen prijatelj voditelja italijanskih klerikalec. Tako pišejo vsaj listi, a on je človek, ki ve, kaj dela in imeti je moral dobre razloge, da je storil kaj takega.

Dopisi.

Hostetter, Pa.
Ko je bila proglašena stavka 1. aprila v tej okolici, so gospodje razglasili, da so v nevarnosti pred štrajkariji. Najeli so za prvo silo stare mozičke, da so pazili na okoliš, potem pa vsepolno lenuhov, da jih kar mrgoli. Upam, da ne bo vse nič pomagalo. Na vsakem volgalu so električne svetilke, da se tako vidi, kot bi se svet vžgal. Na vse načine nas prigravarjajo, da ne bi z delavci držali, ali našo geslo naj bo: Ko pride čas, vsi kot eden, in znaga bo na naši strani!

nameček odpravi, da boš dobil plačano, kar narediš. Lansko leto so nam vzeli 39 centov pri kari in nase nas vprašali, si zadovoljen ali ne. Ne dajmo se pregovoriti od sladkih besed kapitalistov. Le takrat te še poznati, kadar mu voda teče v grlo, drugače smo mu pa deveta brigada. Lansko leto smo delali 1-2 dni v tednu in smo zasluzili toliko, da so dobili rent plačan. Vprašali pa niso: Delavec, ali zasluziš toliko, da se boš pošteno preživel? Ne, ampak: Moja mošnja je polna, ti pa od gladi pogini! Zdej, ko jim teče voda v grlo, pa pravijo: Če greš na stavko, boš doma 3-4 mesece, ti in tvoja družina bo stradala. Kar lepo delajte pod tem komišnom kot ga mi damo, pa bo olrajt. Lansko leto pa nas niso vprašali, ali boš imel kaj ali ne, ko smo delali samo po dva dni v tednu. Resnica je, da smo sami temu krivi, ker se dosti ne zanimamo za organizacijo. Upam, da bomo tudi tukaj ostavili orodje in se pridružili drugim že stavkujočim rudarjem.

Tu v naši naselbini imamo svoj lastni Dom, ki smo ga postavili trpin delavci. Kaj je prišlo v glavo superintendentu, ki ni nikdar dal fika v naš Dom? Lepo se je priljnil in prešel kot pohlevna ovčica: Dajte meni vaš Dom v najem za dobo enega meseca ali delje. Sklicena je bila seja v ta namen. Vsi kot eden smo enostavno odklonili njegovo prošnjo, da se Doma kompaniji ne dá v najem za nebeno ceno. Vsak mora vnaprej vedeti, kaj bi potem bilo, če bi bila stavka. Kompanija bi nas izganjala iz našega lastnega Doma oziroma dvorane, kadar bi se ji zdelo najbolj umestno. Tudi po drugih naselbinah, kjer imate svoje lastne Dome (dvorane), ne dajte se preslepiti kompanijskim vohunom.

Morebiti bomo prej na stavki, kot bo ta moj dopis zagledal javnost. Torej glejmo vsi še nemij-

Iz Slovenije.

Slabo godovanje starca.

Josip Ambrož, užitar iz Podkafja pri Tomišlju, je v nedeljo 19. marca praznoval svoj 73. god. Kakor zahtevajo že stari običaji, se je zjutraj oblekel v praznično obleko in šel v cerkev, po maši pa seveda v gostilno, da proslavi starrega patrona sv. Jožefa s kozarcem vina. Ko se je proti mraku vračal domov, ga je ravno pred domačo hišo srečal Josip Krašovec, bajtar in mešetar. Ambrož je bil precej svečanostno razpoložen in zato ga je hotel mešetar za vsako ceno malo potegniti in razdražiti. Ker pa to ni bilo tako lahko, ga je Krašovec končno opannil, da mu njegov brat dolguje za mešetarstvo 100 kron. A tudi to ni pomagalo. Ambrož ga je kratkoma zavrnil, naj se o tem zmeni z bratom, nakar ga je Krašovec končno oplazil s palico po glavi. V trenutku se je razvil med obema pretep. Kmalu sta bila oba na tleh in davila drug drugega. Končno je prišel iz hleva Ambrožev zet, ki ju je ločil. Komaj pa je bil Krašovec prost, je že segel v žep, odprl nož, se zagugal v Ambroža in mu prizadel veliko rano od brade proti desni strani vrata. Ko je Krašovec videl svojega nasprotnika okrvavljenega, je z besedami: "Na hudič, ali imaš zadosti!" spraval mimo nož zopet v žep in odšel proti domu. Ambrož se je moral seveda podati takoj v bolnišnico, nasilni mešetar, ki mu je pokvaril veselo godovanje, pa se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Otroško maščevanje.

10letni Robert Patzelt, sprevednikov sin iz Broda pri Novem mestu, je imel sanke, ki jih ni hotel nikomur posoditi. V njega je silil posebno 7letni delavec sin Franc Papež, da bi mu jih posodil vsaj za eno vožnjo. Ker nobena prošnja ni pomagala, se je končno zakadil v Patzelta in ga sunil v desno oko. Kljub takojšnji zdravniški pomoči se je Patzeltu stanje poslabšalo in so ga morali odpeljati v bolnišnico.

Tihotapčeva smola.

Franc Rekar, rejnec iz Blokeve vasi pri Dol. Logatecu, se je kljub svoji mladosti bavil pridno s tihotapstvom. Nosil je predvsem tobak čez mejo v zasledeno ozemlje. Tako se je tudi 19. marca podal s sedmimi tovariši na

ski rudarji, da se združimo z unij-skimi rudarji, da se skupno borimo in si izvojujemo boljši vsakdanji obstanek.

H koncu mojega dopisa poddravljam vse štrajkujoče rudarje po Zdruz. državah in Kanadi. Naročnik.

Sartell, Minn.
Poročila sta se v Sartellu dne 24. aprila g. Anton Keber, doma ik Goričan pri Medvodah, z gđ. Ivanko Virjent, doma iz Nevelj pri Kamniku. Poročil ju je naš rojak slovenski župnik v Brockway. Izrekamo zahvalo vsem skupaj, ki so bili navzoči pri poroki in skupni svatovski družbi. Vdeležba je bila res obilna. Hvala za vsa darila, ki so jih podarili svatje novoporočencema, katerima kličem: Bog vaju blagoslovi in ohrani pri dobrem zdravju!

Sebastopol, Calif.
Zadnji čas sem opazil v vašem listu precej dopisov iz Californije. V nekem dopisu omenja dopisnik sebastopolske bolhe. Jaz sem v tej okolici že od leta 1908, pa nisem še nobene bolhe videl. Mogoče je dopisnik sedel v gledališču poleg kake "dame", ki je imela psička v naročju. Ako je dopisnik prišel v Californijo v namenu, da bo meseca februarja bral svetilce po hribovju, se je jako vsekal. Res smo imeli nenavadno zimo in kasnejšo spomlad, toda nihče se ni videl dežja brez megle. Poletna megla nam je jako dobro prišla, kajti megla dá mokroto vsemu pridelku. Polivanja ne poznamo. Po hribih smo imeli 13. aprila sneg, po dolinah pa vse cvete. Dež dobimo navadno krog 1. novembra. Deževna doba traja do aprila. Kadar aprila dežuje, se farmerji dobro počutijo. Zadnji dež smo imeli 12. aprila. Takaj nas je šest družin in nekaj sameev. Pozdravi! M. Rogina.

Kulturna slika.
V nekem ameriškem listu čitam: Ob štirih zjutraj je umrl bivši vojak John Tucker. Ob dvanaestih se je njegova žena znova poročila. Naslednjega dne ob štirih popoldne sta oba vsa žalostna šla za pogrebom.

Čočeta so umorili.
V Budineh v Prekmurju se je dogodil na večer praznika sv. Jožefa grozen zločin. Prevžitar Miklavž Makari se je pri večerji sprl s svojim zetom Janezom Verenom in svojo hčerjo Terezijo Verenovo. V prepiru sta hči in zet porabila očeta na tla in ga pretepla do nesvesti. Ko pa so videli, da še ni mrtev, je rekla 16letna mlajša hči: "Obesimo ga!" Res so ga zavlekli v klet in ga obesili, da bi na ta način fingirali samomor. Ponoči pa so začeli klicati sosedo in so jim pripovedovali o očetu samomoru. Stvar se je oblasti že takoj spočetka zdelo sumljiva. Zločinci so svoj čin priznali.

Poskušeni vlom.
V Rušah je v noči od 20. na 21. marca neki zlikovec skušal vlomiti v Lamprechtovo trgovino. Glavna vrata je odprl s pomorenjem ključem in hotel na isti način priti tudi v trgovino. Trgovci je pravočasno zaslišali sum in je pregul vlomilca. Pri tem je počil tudi strel iz samokresa, ki pa ga je izstrelil Lamprecht samo zato da je zlikovec preplašil.

Produktna borza v Ljubljani.
Ministrstvo trgovine in industrije je dovolilo ustanovitev produktne borze v Ljubljani. Konec sija je Slov. banka v Ljubljani.

Zdravilišče v Rogški Slatini.
Pokrajinski namestnik za Slovenijo, Ivan Hribar, je posetil ministra za narodno zdravstvo Omerovića in mu predlagal, naj bi zdravilišče v Rogški Slatini prešlo iz centralne uprave v pokrajinsko. Minister je izjavil, da bo vprašanje takoj proučil, posebno, ker bi transakcija pomenila tudi olajšanje državnega proračuna.

Peter Zgaga

— Ka pa delate, gospod, kaj pa delate, da ste tako debeli? — os vprašali bogatincea.

— Prav nič ne delam, o, prav nič ne delam, — je odvrnil bogatincea.

V nedeljo se je pojavil v New Yorku prvi možki s slamnikom na glavi.

Na tisoče slamatih glav je že prej hodilo po mestu.

V nekem pariškem gledališču nastopajo plesalke, kojih obleka obstoji iz enega samega peresa. To pero ni figovo, pač pa nojevo. Figovo je prevroč za sedanje poletne mesece.

Znanost je moč, pravijo. Toda brez gazolina ne more vsa znanost spraviti enega samega avtomobila v tek.

Amerikancev vseh Amerikancev, junak vseh junakov, Jack Dempsey, se je odpravil v Evropo. In zanjčije je dospel v Berlin.

Sprejem je bil nekaj velikanškega. Več kot dvestotisoč možkih in žensk se je gnetlo krog ameriškega šampjona. Vsakdo mu je skušal stisniti roko, vsaka je hotela dobiti od njega poljub.

Ker so Nemei tako počastili Dempseyja, jih zanaprej najbrže ne bodo več zmerjali s huni in barbari.

Kadar bo v Ameriki prohibicijo odpravljena, se bodo Amerikanci stregnili.

Kot kaže, bodo zavezniki prepuščili Rusom vse blago, pustili jim bodo armado in dolgovce jim bodo zbrisali, samo da jim ne bo treba več lomiti jezikov nad imeni kot je naprimer Tschitscherin.

Kulturna slika.
V nekem ameriškem listu čitam:

Ob štirih zjutraj je umrl bivši vojak John Tucker. Ob dvanaestih se je njegova žena znova poročila. Naslednjega dne ob štirih popoldne sta oba vsa žalostna šla za pogrebom.

Neki ameriški zdravnik priporoča poljubovanje skozi žepne robce. Svet bo polagoma tako napredoval, da bodo ljudje imeli po telefonu stroke.

— Samo, da je otrok krščen — se je bil zagovoril Skauza, ko mu je šlo za kolekto. — Če je rojen ali ne, je stranska stvar.

Neki Brooklynečan je neznanško jecljal. Hodil je od zdravnika do zdravnika, pa mu nihče ni mogel pomagati. Sledujoče se je zatekel po svet k neki stari ciganki. Sycetvala mu je, naj se poroči. Tako je storil in to je pomagalo.

Sedaj ne jeclja več. Niti ust ne sme odpreti.

Popravek

Včeraj se je vrnila v to kolono neljuba pomota. Odstavek, ki se tiče mojega čikaškega tovariša Majka Cigaretta se ima pravilno glasiti:

"On vedno zatrjuje, da ima žurnalistični biznes v mezinu. Rad verjamem, da ga ima v mezinu, kajti v glavi ga nima."

Jugoslavanska Katol. Jednota
Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odboriki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 100, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BOKOCH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni skrbnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburg, Pa.

Nadzorni odbor:
MOHOR MLADIČ, 2605 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Parolni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 490, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 2912 Beacon Ave., Seattle, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRO, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARČ, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačoše se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljavo naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika potnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika. Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na oblen pristop. Kdor keli postati član te organizacije, naj se zglaši tajniku bližnjega društva J. S. E. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrate na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Močan potres v Srbiji in Banatu.

Ogromna škoda. Človeške žrtve. Iz Beograda se poroča: Dne 24. marca ob 13. uri 23 min je potresel ves iztočni del Jugoslavije močan potresni sunek, ki je trajal z intervali celih enajst minut z menjajočimi se vibracijami. Potresni sunek je imel precej znatne posledice. V Beogradu se je porušila neka stara hiša ter dva nova krova, od hotela Moskve do hotela Srpski kralj so popadali vsi dimniki, nova zgradba, Češke kreditne banke je dobila od strehe do tal 20 cm široko razpoko. Tudi na drugih zgradbah v Beogradu se poznajo manjše poškodbe. Obligatni najstarejši ljudje so takoj pričeli pripovedovati svoje spomine na prejšnje potrese. Tako je bil velik in usodepoln potres v Beogradu leta 1893. Ta je po vsej Srbiji napravil obilo škode. Manjši, pa dokaj močan potres je bil leta 1905. V mnogih javnih lokacijah je nastala panika. Tako v hotelu Moskvi, ki je tačas najbolj poln. Ko so se gostje zavedli, da se majoje tla pod nogami ne za radi slučajno mimo vozečih dveh težkih avtomobilov, ampak zaradi potresnega sunka, so skoraj vsi naenkrat planili proti izhodu. Ki je v tem hotelu precej nerodno zgrajen, zagvozili so se pred vratni. Pričela je ljuta in mačna borba. Vsak si je hotel prvi izbiti izhod na prosto. Nekaj žensk je padlo v nezavest, nekaj oseb je poškodovanih. Povsod so ljudje v begu zapuščali stanovanja. Na ulici je bilo naenkrat vse črno ljudi, ki so gledali po strehah in pričakovali, ali še kaj pride. Šele popoldne so se zopet podali na svoje domove in po opravilih. Ponekod so se godili tudi smešni prizori. V hotelu "Srpski kralj" so gostje sedli ob prvem potresnem sunku baš k obedu, med njimi tudi več ministrov. Vse je zbežalo na ulice. Veliko škoda je potres napravil gostilničarjem, ker so jim skoraj vsi gostje pohegnili, ne da bi bili plačali zavžito hrano in pijačo. V izložbenih oknih steklene, papirne in galanterijske strojne ke so se zdrobile vse steklene

plošče, na katerih je bilo razstavljeno blago. Ulice so polne opeke in ometa, ki je popadal z zgradb in streh. Škoda se čeni na več milijonov.

Iz Bečkerek, Bele cerkve, Mladencev, Skoplja, Cuprije, Požarevca, Uže, Valjeva, Pristine, Čačkoveca in Arapgjelovca so dosele deloma službene, deloma zasebne vesti, da je tam napravil potres še več škode kakor v Beogradu. V Požarevcu se je porušilo več hiš in je nekoliko mrtvih ter mnogo ranjenih; v Lazarevcu se je zrušilo 5 hiš in je ranjenih 5 oseb; v Arapgjelovu je porušeno več hiš in ranjeno večje število oseb.

Odprava Vranglovcv.

Iz Beograda se poroča: Finančni odbor je 23. marca ponovno razpravljaval o odpravi Vranglovcv kot obmejne straže. Prečitani je bil akt finančnega ministrstva, v katerem se generalna direkcija čarini protivi odpolniti Vranglovcv. Finančni odbor je ugovore čarinske uprave odklonil ter je zjutraj pri svojem sklopu, da se Vrangloveci kot obmejne straže odpravijo ter nadomestje z domačim finančno stražo.

Rimski grobovi v Beogradu.

V Knez Mihajlovi ulici v Beogradu so odkrili te dni poleg poljenja monopolske uprave več rimskih grobov. V nekem grobu so našli tudi nož iz dobe rimskega cesarja Avreljaja, ki je bil rodom iz Seana.

ADVERTISEMENTS.

Rada bi izvedela za naslov mojega brata PETRA MEDVED in sestre ANE MIHELIČ, rojene Medved. Doma sta oba iz Podgorca, fara Stari trg, okraj Črnomelj. Brat je bil v So. Range, Mich, sestra pa v Pueblo, Colo. Prosim, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglasita. — Mrs. Margareta Anžovar (roj. Medved), 25 Wilson Avenue, Brooklyn, New York. (1-3-5)

ŠTEDENJE KOT IZDATEK Katero pot gre Vaš denar?

PRORAČUN VAŠIH PREJEMKOV IN IZDATKOV VAM BO POVEDAL TO V NAPREJ!

Prihraniti denar ni tako težavno, ako se ve na kateri način. Izkušnja je dokazala, da postane štedenje čisto lahko in umevno, ako se preračuna načrt za izdajo svojih dohodkov, brez ozira na to kako mali so, ali kako občutni so odbitki in istih.

Ako smo toraj dosegli stališče, pri katerem smatramo naše prihranke kot redno postavko naših izdatkov, s tem da položimo za prihranek določeni znesek na stran tako sigurno in skrbno kakor ga bi dolgovali mesarju namesto samemu sebi — potem je vprašanje rešeno.

DAJTE NAM PRILIKO RAZLOŽITI VAM NAČIN, KI BI BIL NAJBOLJ PRIMEREN VAŠIM POTREBAM.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street — — New York, N. Y.

Glavno zastopstvo
Jadranske Banke

Dr Ivan Tavčar:

VISOŠKA KRONIKA.

1695.

(Nadaljevanje.)

Bog bodi milostiv vsem dušam v vseh, in če je njegova sveta volja tudi vsem našim in peklu! — Na tem mestu, otročaj, so umorili blaženega škofa Konrada, ki je spal in nič hučega pričakoval. Zadržala sta ga hlapca in mu pobrala petisoč srebrnih kron; taki visoki gospodje niso namreč nikoli brez denarja. Ali zaslačili ju je roka pravice in v bližini cerkve pri Fari so jima zvezli glavi. Prej pa so jima odsekali še obe roki, da je bilo prav smešno gledati. Tako sta kratke storžice, ki jima jih je bila pustila sekira, vzdigovala, da bi si brisala obraz. Da, da, človeku je od hučanja vroče, če se mu prične kaj takega v življenju! —

Iz govorice ječarjeve se še spominjam na to-le:
— Ali v tej sobi bi jaz ne hotel spati, za vse gradve ne, kar jih ima fraysinški škof, in tudi ne, če bi mi dali s sabo sodček mlagoslovljene vode, da bi škropil ž njó celo noč. Takaj strašita morilca, in kadar tulj vihar okoli kastele, tulita onadva iz te sobane. Ni mal greh, ubiti škofa naše svete katoliške Cerkve!
Tako mi je razkazoval tisti dan Mihol Schwaiffstriglh najpoglavnejše skrivnosti loškega gradu. Porneje sem zvedel, da je rad razkazoval ljudem te skrivnosti in da ga je posebno veselilo, če so obiskovalci trepetali od strahu in groze, ko jih je vodil po podzemeljskih ječah in po stani, v kateri je umrl izveličani škof Conradus. Tudi jaz sem se tisti dan privlekel po živ, pol mrtve do kovačnice mojstra Lanzenholza in želel bi vsakemu, da bi nikdar ne imel opraviti s hišo pokore, kakor je grad v Škofji Loki!

Ta želja se ni izpolnila, vsaj kar se tiče moje neznanje in po Bogu komaj opažene osebnice. — Imel sem še grenka pota na loški kastele in tresel sem se za življenje, katero mi je bilo, kar mi prinja sveta božja Popročnica, dosti dražje od mojega lastnega življenja. Za to življenje sem se plazil po kolenih pred močnožnjo. Če je bilo rešeno, ni bila moja zasluga — bila je predesem zasluga Jezusa Kristusa, ki ne privoli, da bi se nedolžni in pravični potepalci. Zategadelj je omečil in zrazil sree visokorodnemu in premogočnemu gospodu Janežu Frančišku, ki je s danes solučno obsajani vladar škofije v Fraysingemu in vsega njenega imetka!

Če mi Bog podaljša življenje ter zadrži mizarja, ki dan za dnem zabija v mojih prestreljenih prsih žrebilo v mrtvaško mojo rakev, da vsaj še nekaj mesecev ne dokonča svojega dela, bom vse prav natanko zapisal in tistim, ki pridejo za mano, popisal, da izprevidijo, da je prvo, zaupati v Boga, drugo pa, krotiti samega sebe. Pišem namreč težko, okorno in počasi, kakor se orje zemlja, če se lemeže noče zarezati v ilnat plast. Na svet sem prišel v časih, ko v naši dolini od Žirov do Šeferferta nihče ni čital knjige, še manj pa pisal s peresom. Izvesti so gospodje župniki in kaplani ter redki dijaki, ki obiskujejo šolo ljubljanskih jezuitov. In v Žiroh — da se resnici ne dela krivica! — je umel pisati Jeromen Oblak, ki je vsako leto pes, tovoril toliko platna na Peneško ali pa še celo na nemško Bavarško, a znal je pisati samo številke; pa tudi to mu je služilo v najboljšo korist in prinašalo mu je veliko dobička pri njegovih razsežnih kupčijah.

Jaz pa sem se v dne, ko je vzdigovala roka težko kladivo nad naklom, pričul tudi peresu. Takrat je živel v Loki nekak znanec mojega očeta, o katerem se ni vedelo, koliko let ima in odkod je prišel. Strožil je kože pri Lorentu Fegušu, usnarjarju v Loki, pri katerem je živel. Bil je priden delavec. Vsako nedeljo in vsak praznik pa je izginil iz mesta, in ljudstvo je pripovedovalo, da lazi okrog po gorozju in da ima ondi znanje za najstarejšim ljudmi. Bil je na sumu, da ni pripravi pameti in da vselej takrat pogebne iz mesta. Kadar se mu prične mešati v glavi, imenovali

so ga "strojarjevega Valentina". Ker je bil smeden, se ni nihče, ni glavar, ni župnik pri Fari, gospod Andrej, ki se piše za Hučočuta in je bil nekdanj naš poljanski župnik, brizgal zanj, dasi se je vedelo, da ne zahaja v cerkev in da ne opravlja velikonono izpovedi. Sicer pa grajski glavar, ki se ga imenovali Frančiška Matijo Lampfritzhaimba, v verskih rečeh ni kazal posebne gročnosti, kakor jo je kazal svojčas gospod Temaž Chroen, škof ljubljanski in deležnik vse slave, kar si je more pridobiti človek na svetu.

V zimah je strojarjev Valentín podučeval tudi otroke, da bi se navadili brati in pisati. Pravijo, da je bil nekaj časa še celo učitelj v šoli bratovščine sv. Rešnjega Telesa, da pa je to dobro službo, in najsi mu je nesla na leto celih šest goldinarjev, opustil, ker so predstojniki silili na to, da bi zahajal tuintam v cerkev. Zapisati moram, da je Valentín svoje učence hudo tepel in veliko za lase vlekel. Branje in pisanje pa nam je za silo te vtepel s svojo palico.

Porneje, ko sem prišel v svet, sem svoje znanje še popolnil. Sedaj pišem prav sprotno, čitam pa bolj slabo, ker so mi opešale oči, morda od rane, morda od Strapaca, katerega sem prenašal v številnih bitkah, pri katerih nos je vodil gospe Eugenius, vse slave vredni prine Savojski.

Po preteku trih let mi je spročil oče Polikarp, da upa, da sem se že kaj pridna naučil in da

Visoko ne more več pogrešati dele, kakor ga sme in mora zahtevati gospodar od svojega prvorojenega sinu. Prišel sem zopet domov in pričel delati na polju, v hlevu in kjer je bilo treba. Tudi sem dobil vse orodje, kakor ga potrebuje kovač. Koval sem pa le toliko, kolikor je bilo treba za gospodarstvo, bodisi do se je meralo kaj popraviti ali pa kaj novega napraviti, kakor to pač zahteva poljedelstvo.
Tiste čase je bil brat Jurij poslan v Ljubljano, da bi se šolal pri očeti jezuitih. Ostal je samo štiri leta v mestu, ker imajo vsi tisti, ki se rodijo na Visokem, več moči v rokah nego v glavi, tako da se rajši trudijo na polju, kakor po v šolskih klopih. Tudi pri Juriju se je to izkazalo, in jezuiti iz Ljubljane so psali, da ga počeno več imeti. Oče je radi tega pisano gledal in Jurija nekaj časa prav grdo držal v strahu. Ker pa se mu je rad podvrget in opravljal vsako delo, smo bili kmalu zadovoljni, da je prišel domov. Tako Bog vse prav naredi!
(Dalje prihodnjé.)

Kakšne ljudi sprejemajo v Belgradu z vsemi častmi.

Kapitalistične države še vedno sanjajo o prevratu na Ruskem in o vzpostavitvi carskega režima. Tako z veseljem pozdravljajo Petljuro, katerega stah je v Tartovu in ravno tako Wrangla, ki so ga pred kratkim sprejeli v Belgradu z vsemi častmi in mu določili graščino v Vinkovcih za letovišče.

Vladne mape in kako se dobavljajo.

Marsikdo bi želel imeti natančno mapo ali zemljevid onega okraja, kjer stanuje; zlasti tujea, ki se kje naseljuje, zanima ne le zemljevid Združenih držav, ki mu daje obli pregled o razsežnosti te dežele in lokaciji njegove naselbine, marveč tudi lokalna mapa, ki ga upoznava z njegovo najbližjo okolico. Saj brez zemljevida in mape človek je kot slepec, ki tava po svetu.

Koliko tudi izmed naših ljudi bi rado imelo takih zemljevidov, ako bi le znali kako priti do njih. In vendar malokje na svetu se dobivajo dobre mape in zemljevide tako lahko in tako poceni kakor ravno v Združenih državah. Treba le poslati deset centov na U. S. Geological Survey, Washington, D. C., in ta vladni urad vam pošlje mapo onega okraja, ki si ga zaželite.

Geologic Survey, oddelek ministrstva notranjih stvari (Department of the Interior), dela že skozi zadnjih štirideset let na velikanskem podjetju izdelovanja popolne topografične in geologične mape vseh Združenih držav. Delo ni še prišlo do polovice svoje izvršitve. Okrajji pa, glede katerih ni bila še objavljena nikakr krajevna mapa, so večinoma oni, kjer niko ne stanuje.

Mapa Združenih držav se izdaja v polah, ki so vse od iste velikosti 16 1/2 napram 20 inč. Kvadratna milja zemlje odgovarja kvadratni inč na mapi. Ob isti lestvici je popolna mapa Združenih držav pokrivala cel akter (oral). Topografične mape so tiskane v treh barvah. Česte, železnice, naselbine, liše in pristavi so črna, naravne. Vsaka hiša in vsak prebivalec v County je tam naznačen, in cerkve, šole, mlini itd. imajo svoj poseben znak. Reke, potoki, in jezera so narisani v plavi barvi, dočim je oblika vsakega hriba ali gore označena v rjavi barvi in je navedena višina vsakega hriba. Te mape se zlasti koristne za one, ki radi peš hodijo.

Razum teh topografičnih map, ki kažejo obliko površine, izdaje se tudi druge vrste map; ene, ki kažejo vrsto kamna in rude ob površini; druge, ki označujejo kamenje in rude pod površino do globčine od tisoč do tritisoč čevljev. Ako so tam naslage kame-

ni, in rud, ki se dajejo izkoriščati v trgovske namene, je to naznačeno na posebnih mapah. Na drugi strani, v onih okrajjih, kjer ni vode na površini, navajajo posebne vodne mape, kako globoko treba vtreti, da se pride do dobre zaloge vode. Naslage petroleja ali naravnih plinov so tudi označene na mapah, pa naj bodo še tako globoko pod zemljo.

Vse raznovrstne mape posemzne okraja so skupaj vezane v knjigo, ki vsebuje tudi opis o zemljepisni in geologični obliki okraja, kakršna je sedaj in kakor se je razvila od pradednih dob. Ta zvezek zemljevidov se imenuje "Geologic Folio". Vlada pa prodaja za kar jo stane tisk — navadno 25 ali 50 centov za vso knjigo. One, ki so le malenkostno pokvarjene na platnicah, se prodajajo za 5 centov, vstevši poštnino — torej pravzaprav se za manj, kar stane poštnina pošiljative.

Topografične mape so seveda za splošnost najbolj zanimive, ali na pr. farmer je posebno interesiran tudi v vodne in rudne mape. Kdorkoli hoče kupiti kako mapo, naj piše na: U. S. Geological Survey, Washington, D. C. in prosil za "index to the topographic maps" (seznam krajevnihi map) za ono državo, kjer živi ali kamor hoče iti. Nato bo dobil brezplačno veliko obsežno mapo cele države; v tej mapi so vsi okrajji, za katere so bile izdane krajevne mape in zemljevidni zvezki, označeni z rdečo tinto. Potem pa lahko naroči one mape, ki si jih počeli; vsaka stane po 10 centov. Naroči jih lahko naravnost jod istega U. S. Geological Survey v Washingtonu ali pa od kakega knjigarnja v svoji lastni državi, kater navadno računa 25 centov za mapo. Imena trgovcev, pri katerih se mape lahko dobivajo, so navedena v seznamu.

Oni pa, ki bi radi imeli velikstenski zemljevid države ali mesta, kjer živijo, oziroma vseh Združenih držav, morejo jih tudi dobivati od Geological Survey proti plačilu strokov. Državne in mestne mape stanejo po 20 do 30 centov. Veliki stenski zemljevidi Združenih držav v meri 55 napram 85 inčam stane pa le dolar.

Neprestano prihajanje Židov v Palestino je eden glavnih vzrokov protizionističnega razpoloženja v Palestini. Poročilo je bilo objavljeno v londonskem "Times" ter se glasi naslednje:
— Povprečni arabski delavec ali kmet v ozemljih, v kateri je prodal novodošli priseljence, ne v ničesar o Zionistični komisiji ter prepuča razlago Balfourjeve deklaracije onim, ki se zanimajo za zanjo.
Ne more pa zreti brezbržno na novodošle in posebno na takozvane "Halucine" ali pionirje. — močne mlade ljudi obeh spolov, ki so prišli večinoma iz Rumunskije, Galicije in drugih dežel, pripadajočih preje Rusiji, — ki so se izselili v Palestino, da se nastanijo tam ter obdelujejo zemljo, kojih pretežni del pa je sedaj zaposlen z ročnim delom, pri katerem tekmuje z domačim arabskim delavcem.
Če bi obstajala pretežna večina halucinov ali pionirjev iz Židov, prihajajočih iz Soluna, Španjske ali severne Afrike, bi vzbudili pri pionirju manj pozornosti in kritike, kajti najti je gotovo karakteristike, ki se skupne svetu ob Sredozemskem morju ter tamšnjimi narodom, Lavinski, grški in semitski narodi žive namreč lahko prijazno skupaj, če jim politiki in duhovniki to dovolijo.

Halucinam pa so večinoma severnjaki, postopavni Židje, ki se glede navad in zunanosti bistveno razlikujejo od Arabcev. Ta razlika veča sovražnosti, ki so posledica resničnega ali pretečnega ekonomskega tekovanja.
Na tem mestu bodi rečeno, da je le zelo malo temelja za nekatero arabsko obdolžitve glede halucinov, da so namreč kriminalci in da žive mlade deklice in mladi možki mešano skupaj v delavskih laboriščih. Zelo malo zločina je najti med temi pionirji, a seveda še dosti manj med mohamedanskimi Arabci.

Kar pa se tiče manir in običajev, je zelo težko izreči splošno sodbo. Zgodovina novodošlecev sili slednje, da stoje na denarju. Nekateri med njimi so brez dvoma arogantni ter slabih manir, kar je dognal poročevalca na temelju osebnih izkušenj. Drugi, s katerimi se je sestaj, pa so bili kaj prijazni in dvorljivi ljudje. Oni, ki so spravili te pionirje v Palestino, pa so pogosto pozabili posvariti jih glede lokalne občutljivosti Arabcev.

Kjub temu pa ni pravilno kritizirati priseljence preveč ostro radi teh napak. Tudi je napacno gozditi jih, da so večinoma "boljševiki", kot delajo to Arabci. Le malo židovskih komunistov ostane v deželi. Vsproči škode, katero so napravili v preteklem letu pa je škoda, da jih ni vlada sploh vseh deportirala.
Na bolj trdnih tleh pa stoje oni kritiki, ki trdijo, da ti priseljenci niso boljševiki v smislu, da bi podpirali komunizem, pač pa, da so stali predlogo pod upli pov ekstemistov, da jim manjka socializma v staro steklenico kmetške in konservativne Palestine. Glavni odgovor proti židovskemu priseljevanju pa je vendar ekonomskega značaja. Povpraševanje po gotovih razredih izurjenih delavcev je v Palestini veliko in nikdo ne nasprotuje prihajanju majhnih kapitalistov, čep prav teknujejo včasih z arabskimi trgovci.
Halucinami pa prihajajo sedaj v deželo kot navadni dinarji ali težaki. Vključujejo veliko število vseučiliščnikov obojega spola in drugih dobrozgojenih članov srednjega razreda, ki so prišli v Palestino, da delajo za zionistični ideal na zemlji. Ker pa zemlji ni na razpolago, jih je najela vlada za delo pri grajenju cesta in železnice in vzeeli so jih v službo tudi židovski posestniki in privatniki v različnih službah. V sled tega optajvalju različna dela kot posači, vozniki in tako dalje.
V tem zadnjem oziru teknujejo z Arabci, ki se po pravici pritožujejo, da jemljejo židovski delodajalci rajše v službo žide kot pa domačine, čeprav zahtevajo mnogo večjo plačo kot pa domačini.
Eksperiment zaposlenja halucinov pri javnih delih in koloni-

Proti-židovsko gibanje v Palestini.

Proti-zionistično razpoloženje v Palestini je posledica priseljevanja galicijskih in ruskih Židov. — Priseljenci pa niso krivi vsega, česar jih dolže Arabci.

jah se ni izkazal kot povsem nemesean uspeh. Res je, da podpisuje halucinami daljšje kontrakte kot pa arabski delavci, ki so ponavadi kmetje in ki delajo le tekom časa, ko ni na polju dela in res je tudi, da so postali židovski delavci prav tako uspešni kot arabski, a kljub temu bi bilo boljše, da bi se tega ne storilo, kajti halucinami dobivajo višje plače ali plače kot pa upravitelje dosežani ekonomski in finančni položaj dežele. Visoke plače ovirajo namreč v Palestini razvoj industrije ter delajo poljedelstvo se manj dobičkonosnim kot je bilo dosedaj.
Obenem s plačami Židov so tudi plače Arabcev poskočile in arabski posestnik, ki je zadolžen in kateremu manjka kapitala, prisiljuje po pravici svoj sedanji lastni položaj priseljevanju Židov.
S tem se je zopet enkrat urednicl stari rek, da dela Žid zgačo, kjerkoli se ugnezdi, celo v deželi, katero je nekoč imenoval svojo lastno domovino.

Glasbeni teden.

(Foreign Language Information Service, Jugoslavij Bureau.)
Predsednik Harding je s svojim pismom od 14. aprila toplo priporočal obdržavanje glasbenega tedna, rekot med drugim: — "In želim da poznate moje zanimanje za gojenje narodnega vkuasa in interesa za najboljše glasbo. Že prej sem omenil, da svet potrebuje dobro glasbo in morda nikdar toliko kolikor ravno sedaj." Vzpodbujemo po tem splošnem pokretu, je predsedništvo Zveze Jugoslavanskih Pevskih Društev izdalo sledeči apel na ves naš narod v Ameriki:

"Teden od 30. aprila do 6. maja tega leta je označen kot 'Glasbeni teden' (Music Week) v Združenih Državah. Ta lepa ideja, da se en teden na leto posveti glasbi, je vznikla v New Yorku, kjer se je pred dvema letoma prvič obdržal ta spomeniški teden. Od tedaj se je ta ideja vkoreninila ne le v prvem mestu Amerike, marveč se je razprostrla po vseh Združenih Državah, in letos se bo ta proslava obdržala v približno stotini mest.

"Da ta duh glasbe in pesni prešine ves ameriški narod, bodo ta teden cerkve, gledališča, dvorane in šolnice, pa tudi privatni stani odzvenevale z glasbo in pesnijo, v sverho da se vzbudi vseobče zanimanje za glasbo in za ono, kar ona pomenja.

"Predno je obstojal govor ali bistra misel na tem svetu, je že obstojala glasba tje, žuzekel in divjakov, ker predno so ti poslednji razvili jezik, razvili so bili ritem, harmonijo. Govor je nastal kasneje, s glasba mu je pomogla in ga pospešila.
"Glasba je jezik navdušenosti. Njeno vplivanje na samo telo je čaroben, iznenaden in povzdigujoč. Ona omogočuje in povečuje obseg mišljenja in čutenja.

"Lepo pravi veliki angleški pesnik Shakespeare v svojem 'Benjškem Trgovcu':
"The man that hath no music in himself, Nor is not mov'd with concord of sweet sounds, Is fit for treasons, stratagems, and spoils; The motions of his spirit are dull as night, And his affections dark as Erebus; Let no such man be trusted, Mark the music!"

"To v prevodu se glasi: 'Človek, ki v sebi ne vsebuje glasbe, niti ga ne gane sklad sladkih zvokov, je sposoben za izdajstvo, spletke in rop; kretuje njegovega duha so mračne kot noč, in njegovi nagoni temni kot Erebus. Naj nikdo ne zaupa takemu človeku. Pozor na glasbo.'"
"Ni treba, da človek glasbenik ali aktivno glasben, da more posedovati glasbo v svoji duši, ker poglavito je znati ceniti glasbo.
"Razlika med divjakom in civiliziranim bitjem je razlika med

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRŽUJEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH.
Suhe, Mrtve lase
može preprečiti in dati lasem silo mehkos, bujnost, in lepoto, katero si vsakdo želi ako nudenje!
SEVERA'S HAIR POMADE
Izvršna, pripravna za nego las, idealna, zdravilna, in čista.
CENA 25c
Vprašajte v lekarnah.
W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

monotonim udarjanjem na tamtam in vzvišenimi zvoki perfektno izdelanih gosli ali najvišjim izmed vseh, dobro izvežbanim glasom.

"Mi Jugoslavani imamo posebne vzroke, da i nadalje gojimo in širimo zmisel za glasbo, ker je bila pesem ona, ki je omogočila, da se je naš narod uspešno ustavljal tolikim sovražnim napadom in da smo obvarovali globoko zavest svojih narodnih idealov. Naša narodna pesem in popjevka je duša našega naroda, duša velika in brezprimerna bilo kojemu drugemu narodu. Ona izražuje njegovo dušo, in z njo on joka in se toži, pije in se veselji, strada in dela, proizvaža in živi. Javendan.
"Triasedemdestero naših pevskih društev v Združenih Državah in neko desetero naših tamburaških in drugih instrumentalnih društev dokazuje, da smo tudi mi tukaj dosledni tradiciji našega naroda in da nam je pesem mila in draga. Vsa ta naša pevška in glasbena društva se vzdržujejo le s požrtvovalnostjo svojih članov in prijateljev. Vsem tem našim glasbenim čimteljem se pa sedaj nudi jako primerna prilika, da se tem potom obrnejo na široko maso našega naroda, naj podpirajo njihov trud, naj jim pomagajo izobraževati sebe z pesnijo in z vsem onim, kar pesem s seboj prinaša, in da potem s pomočjo pridobljenega nauka oplemenjujejo vso svojo okolico, ves naš narod širom prostiranja Združenih Držav.

"Naš narod v tej zemlji pa se bo najodličneje oddolžil lepi pesmi in vsem slastem, ki jih mu pesem daje, ako se vsi zapisejo vsaj kot podpirajoči člani naših pevskih in drugih glasbenih društev. Malenkostni obol, ki ga bodo prispevali, bodo jim naši pevski stokratno povražali s skladom sladkih zvokov lepših pesni na ših gajev, livad, polja in gorah odkrivali jim bodo zopet ono lepo, pošteno dušo našega naroda, obračali bodo njihove misli nazaj v prošlost, ko je njihov duh bil vedrejši, bolj zadovoljen in srečten in ko so jih navdajali oni sami čuti, ki jih pesem izražaja.

"Proslavimo ta glasbeni spomeniški teden in poklonimo se te veliki umetnosti, ki je najlepša stvar na svetu."
ČUDNE POSLEDICE VOJNE
Karlruhe, Nemčija, 1. maja — Kako napraviti premoženje iz pristojbine, katero se plačuje nezapostnim, je povest nekega švicarskega delavca, ki živi v Konstancu, na švicarski strani jezera, ta istega imena, čeprav pripada mesto samo nemški državi Baden. On dobiva po deset švicarskih frankov na dan tekom njegove nezaposlenosti. To pomenja 600 nemških mark. Sto mark porabi za hrano na in stanovanje ter prihrani na ta način celih 500 mark na dan.
Ravnokar si je kupil hišo za 40.000 mark.

O POTOVANJU.
Za potovanje spomladi, poleti in začetkom jeseni je drugi razred na prekoceanskih parnikih že več mesecev naprej razprodan. Z sedaj je težko dobiti prostora drugega razreda za junij in druge mesece. Le malo prostorov je še na razpologo. Kdor bi tedaj hotel potovati prihodnje mesece v drugem razredu, naj nam takoj naznani, da mu preskrbimo prostor.
Frank Saksler State Bank.

Pozor potniki!

Izletniški parnik 'BELVEDERE' (Cosulich Line) odpluje iz New Yorka in Trst dne 14. junija, ter bo spremljal naše potnike na zastopnik skozi do Ljubljane ozioroma do Zagreba, ter bo skrbel, da bodo vsi naši potniki kolikor mogoče udobno nastanjeni in postreženi, da bodo sami za se v posebnem oddelku in ako mogoče, da bodo imeli tudi posebno hrano itd. Tudi radi prtljage bo vse preskrbljeno, tako da potniki ne bodo imeli nikakih stisnosti in skrbni na celem potovanju do Ljubljane, oziroma do Zagreba; ako se bo prijavilo zadostno število naših potnikov, jih bo pričakal v Trstu poseben vlak, da se bodo potniki takoj lahko odpeljali naprej v Ljubljano, oziroma kamor bo kdo namenjen. Cena za tretji razred do Trsta je \$90.00 in \$5.00 vojni davek; vožnja tja in nazaj za nedržavljane je \$201.50, državljani plačajo pa \$8.00 manj; otroci do enega leta prosti, do petega leta plačajo četrtino in \$1.00 vojnega davka, do desetega leta pa polovico in \$3.00 vojnega davka. Vožnja drugi razred stane \$150, do Trsta; za tja in nazaj stane drugi razred za nedržavljane \$300, za državljane \$8.00 manj.
Parnik "Belvedere" vozi do Trsta približno od 18 do 20 dni, odvisno od vremena in kolikor se na potu vstavi.
Kdor želi natančnejša pojasnila ali kdor se odloči potovati s tem izletniškim parnikom, naj se takoj prijavi in pošlje aro.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York.

Zastopniki

Zastopniki "Glas Naroda" kateri so pooblašteni pobirati naročnino za devnik "Glas Naroda". Vsa zastopala izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom pripočnomo.
Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrto leta \$1.50.
San Francisco, Cal.: Jakob Lauslin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Pueblo, Colo.: Peter Čuhig, John Gern.
In Frank Janesch.
Salida, Colo.: Louis Costello.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Boston, Ind.: Lambert Boskar.
Auroca, Ill.: J. Verbič.
Chicago, Ill.: Joseph Blish in Jos. Bevil.
Joliet, Ill.: Fr. Bamšič, John Zaletel, La Salle, Ill.: Jos. Spellich.
Lancaster, Ill.: Frank Augustin.
North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math Ogrin.
Springfield, Ill.: Matija Barbarich.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovsek.
Franklin, Kans. in okolice: John Ropotš.
Kilmiller, Md.: Fr. Vodepvec.
Cincinnati, Minn.: Frank Govže.
Ely, Minn.: Jos. J. Poshel.
Sveučih, Minn.: Louis Govže.
Gilbert, Minn.: Louis Vesel.
Hibbing, Minn.: John Povše.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatic.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
East Helena, Mont.: Fr. Hrella.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Lowanda, N. Y.: Karl Sternisha.
Little Falls, N. Y.: Frank Mastle.
Farberton, O.: A. Okolich.
Cleveland, O.: Janko Pleško, Jakob Resnik in Chas. Karlinger.
Collinwood, O.: Math Slapnik.
Lorain, O.: Louis Balant in J. Kumšo.
Niles, O.: Frank Kogovsek.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Broughton, Pa.: Anton Ipavec.
Burdine, Pa.: John Demšar.
Conemaugh, Pa.: J. Brezovec in Vič. Rovanšek.
Claridge, Pa.: Anton Kozogov in A. Jerina.
Dunio, Pa.: Anton Oshaben.
Export, Pa.: Louis Supancič.
Forest City, Pa.: Msth Kanžič.
Farrell, Pa.: Jerry Okorn.
Imperial, Pa.: Valentin Peterne.
Greensburg, Pa.: Frank Kovac.
Irwin, Pa.: Mike Pavšek.
Johnstown, Pa.: John Polanc.
Luzerne, Pa.: Antoz Osoinik.
Lloydell, Pa.: Anton Malovrh.
Manor, Pa.: Frank Denzhan.
Moon Run, Pa.: Frank Zinček, Frank Podmilšek.
Pittsburgh, Pa.: U. Jakoblich, Z. Jakše, V. Vae. Arb in Iz. Maršter.
Ralphon, Pa.: Martin Koroschetz.
Reading, Pa.: J. Pezouze.
Rockwood, Pa.: A. Gochevar.
Steeleon, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa. in okolice: Frank Schifrer.
West Newton, Pa.: Joseph Jovan.
White Valley, Pa.: Jurij Prevlj.
Willock, Pa.: J. Pernel.
Coneton, W. Va.: Frank Koclan.
Milwaukee, Wis.: Jos. Tratnik.
Sheboygan, Wis.: H. Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: Louis Tauchar in A. Justin.
Poleg zgori navedenih so pooblašteni pobirati naročnino tudi vsi tajniki J. S. K. J.

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaboriau,

U "Glas Naroda" prevael G. P.

102 (Nadaljevanje.)

Kaj naju zadržuje? Sedaj, ko si pobegnil iz ječe, je največja težkoča prenašana. Mislija sem izprva vzeti s seboj najino deklico, tvojo hčerko, Žak, a peč bolna. Razventega pa naju otrok lahko izda. Če greva sama, naju ne bodo nikdar prehiteli. Dosti denarja bom imela, Žak zbežala bova v one daljne dežele, ki se nam prikazujejo v potep-sih v tako bajni luči. Tam bo najino življenje nepretirano uživanje, kajti nikdo naju ne bo poznal ali pazil na naju. Nikdar več ne boš rekla, da barantam. Tvoja bom, popolnoma in izključno tvoja, z dušo in telesom, tvoja žena, tvoja sužnja.

Vrgla je svojo glavo nazaj in z napol odprtimi očmi in naprej sklonjeno postavo, je rekla z mehkim glasom:

— Reci, Žak, ali hočeš?

Potislil jo je na stran z odločno kretnjo. Zdelo se mu je naravnost kot svetokrustvo, da mu je ta ženska predlagala beg prav kot Dionizija.

— Rajše na galere, — je vzkliknil.

Grofica je postala smrtnobleda. Na licu se ji je prikazal srd. Stopila je korak nazaj ter rekla:

— Kaj torej hočeš?

— Tvoje pomoči, da se rešim.

— Na nevarnost, da uničim samo sebe?

— On ni ničesar odgovoril.

Ona, ki je bila do tedaj sama ponižnost, se je vzravnila do polne višine ter rekla počasi z glasom velikega sarkazma:

— Z drugimi besedami, ti hočeš, da žrtvujem samo sebe ter ob istem času tudi celo svojo družino. Za tebe? Da, a še bolj za gospodično de Sandere. In ti misliš, da je to povsem enostavna stvar? Jaz pomenjam za tebe preteklost, nasičenje, gnus; ona pa je bodočnost, poželenje in sreča. In ti misliš, da je povsem naravno, da se na pravi staro ljubezen za stolček za novo ljubezen? Ti misliš malo na mojo nečast, da bo je ona počaščena. Dobro, Nikdar in nikdar. Blazno je od tebe priti semkaj ter prositi, naj te rešim, da se boš mogel vreti drugi na vrat. Blaznost je, če hočem v namenu, da te odtrgam od Dionizije uničiti samo sebe, seveda pod pogojem, da si ti za vedno izgubljen za njo.

— Podla duša, — je vzkliknil Žak.

Ozrla se je vanj s prezirljivim izrazom in njene oči so blestele v peklenski drznosti.

— Ti me še ne poznaš, — je zakričala. — Pojdi, govori in demoneiraj me. Gospod Folgat ti je brez dvoma povedal, kako znam vse zanikati ter braniti samo sebe.

Napol blazen od gorenja ter razburjen do točke, ko izgubi pamet svojo oblast nad nami, je stopil Žak z dvignjenima rokama proti grofici, ko je naenkrat rekel neki glas:

— Ne udarite one ženske.

Žak in grofica sta se obrnila ter ob istem času zakričnila tako presunljivo in strašno, da je bilo čuti ta krik brez dvoma na veliko razdaljo.

Na pragu vrat je stal grof Klodijez, z revolverjem v roki ter pripravljen na strel.

Izgedal je bled kot mrlič. Dolga bela halja iz flanela, s katero se je bil ogrnil, je visela na njem kot mrliški prt. Prvi krik, ki je prišel iz ust grofice, je čul on na postelji, na kateri je navidez umiral. Na strašna slutnja se ga je lotila. Dvignil se je s postelje ter se počasi zavlekel po stopnjicah navzdol.

— Čul sem vse, — je rekel ter metal pri tem uničujoče poglede na oba krivea.

Grofica je globoko vzdihnila ter omahnila v stol. Žak pa se je vzravnil ter rekel:

— Strašno sem vas razžalil, gospod. Osvetite se.

Grof pa je skomignil z rameni.

— Sodišče me bo osvetilo, — je rekel.

— Moj Bog, vi vendar ne boste dovolili, da me obsodijo radi zločina, katerega nisem storil. To bi bila vendar največja strahopetnost.

Grof je bil tako slab, da se je moral opreti na vrata.

— To bi bilo strahopetno? — je vprašal. — Kako pa imenujete potem dejanje onega podlega človeka, ki na nesramen način oropa drugega ženo ter mu vsili svoje lastne otroke? Res je, da niste niti požigalec, niti zavratni morilec. Kaj pa je bil požar v moji hiši v primeri z uničenjem vse moje vere? Kaj so rane v mojem telesu v primeri z ono rano v mojem sreč, ki se ne more nikdar zaceliti? — Prepuščam vas sodišču, gospod.

Žak je bil preplašen. Videl je, kako se odpira pred njim prepad, ki ga bo požrl.

— Rajše smrt, — je vzkliknil, — smrt.

Razžalil je svoja prsa ter rekel:

— Zakaj ne streljate gospod? Zakaj ne streljate? Ali se morda bojite krvi? Streljajte! Jaz sem bil ljubimec vaše žene. Vaša mlajša hčerka je moj otrok.

Grof pa je povsli svoje orožje.

— Sodišče je bolj gotovo, — je rekel. — Vi ste me cropali moje časti in sedaj hočem jaz vašo. In če vas ne bodo mogli obsoditi brez tega, bom izjavil in prisegel, da sem vas spoznal. Vi boste šli na galere, gospod de Boaskoran.

Hotel je stopiti naprej, a njegove moči so bile izčrpane in padel je na lice, z razprostrtima rokama.

Premagan od groze in napol blazen je Žak pobegnil.

Devetindvajseto poglavje.

Gospod Folgat je ravnokar vstal. Stal je pred ogledalom, pred katerim se je bil ravnokar obril, ko so se vrata naenkrat nahitro odprla ter je planil proti njemu stari Anton.

— Gospod, kakšna strašna stvar!

— Kaj pa je?

— Pobegnil je, izginit!

— Kdo?

— Gospod Žak.

Presenečenje je bilo tako veliko, da je gospod Folgat skoro izpustil britev iz roke. Rekel pa je na odločen način:

— To ni res.

— Žalibog, gospod, — je odvrnil stari služabnik, — in celo mesto govori o tem. Vse podrobnosti so znane. Ravnokar sem govoril s človekom, ki pravi, da je videl mojega gospoda v pretekli noči, pri-

bližno krog enajste ure, ko je tekel kot blazen navzdol po Narodni cesti.

— To je neumnost.

— Povedal sem to dosedaj le gospodični Dioniziji in ona me je poslala k vam. Tudi morate ter poizvedeti.

Tega nasveta ni bilo prav nič treba. Mladi odvetnik si je hitro obrisal lice ter se pričel oblačiti. Bil je hitro gotov. Pohitel je po stopnjicah navzdol ter bil v veži, ko je naenkrat čul nekoga, ki ga je poklical z imenom. Obrnil se je ter videl Dionizijo, ki mu je dajala znamenje, naj pride v buduar, v katerem je ponavadi sedela. To je tudi storil.

Edinole Dionizija in mladi odvetnik sta vedela, kakšen obupen korak je bil storil v prejšnji noči Žak. Nobenemu drugemu nista črhnila niti besedice o tem. Celi prejšnji večer ni izpregovoril Folgat niti deset besed in Dionizija se je takoj po večerji umaknila v svojo sobo.

— No? — je vprašala.

— Poročilo mora biti napačno, gospodična, — je rekel odvetnik.

— Kdo ve?

— Njegov beg bi pomenjal priznanje zločina. Le krivce skuša pobegniti, a Boaskoran je nedolžen. Lahko ste potrjena, gospodična. Prosim vas, bodite mirna.

(Dalje prihodnjih.)

Gavran.

Vladimir Azov.

— Koliko dobiš — na varšavski kolodvor?

— Šestdeset kopejk, barin!

— No, dobro.

Dvornik je s pomočjo vratarjevo naložil na sani moj neveliki platneni kovček. Sedel sem in ganili smo se.

Bilo je to minule nedelje že pozno zvečer.

Zadel sem, kakor pravimo, na pravega. Izkazalo se je, da je izvošček izredno zanimiv kavelj.

Na križišču se je srečal z drugim Vanjko. Ta je hotel hitro mimo ter je zakričal naj:

— Hej, ti — s poti!

— Kam pa se ti tako muči? — je odgovoril moj mirno. — Ne delaj se gospoda, ki nisi, in tudi ne ne izplača se ti!

— Ti si iz Tule? — sem ga vprašal.

— Iz Tule, — je odgovoril in se nasmehnil.

— Zato.

Spoznal sem v njem tulskega občana po njegovi frazi — 'ne izplača se ti, delati se gospoda, ker nisi'.

Izkazalo se je, da je izvošček nekako moj rojak, kajti svoje dobo sem živel v omenjeni guberniji. Začel sem se torej z njim razgovarjati:

— Ti si samsvoj, gospodar?

— Ne — služim.

— In dobivaš dobro mezdo?

— Osem rubljev.

— S hrano?

— Pa še kakšno hrano!

— Imaš mnogo posla na dan?

— Štirindvajset ur.

— Kdaj pa spiš?

— Kadar je priložnost. Tu pa tam prime človeka policija in tam se naspji.

— A zakaj te prijemlje policija?

— Za vsako neumnost. . . Tule, ni dolgo tega, sem v krestovskem parku brez poziva zavozil pred nekoga gospoda. In takoj me je zapisal stražnik. Dva rublja globe. Kajpak, plačeval bom! Odsedel sem dva dni. Doma ali na policiji, to je eno.

— Ampak tam, na policiji, je umazano, ne?

— Kakor je. Tam, kjer sem bil zadnjič, v Kozaceh, je res bedno. Pušiti ni dovoljeno. In sploh, vsa strogost, da jo človek temeljito občuti.

— Si li že dolgo iz vasi?

— Dve leti.

— In ti je dolgčas?

— Ej, kaj bi mi ne bilo! Sreče človeku lomi na kosce. Ženo sem pustil tam, otroke. Ali bi mogel kdaj pozabiti na nje?

Bil sem presenečen po toliki nežnosti, ki se je oglasila nenadoma iz njega.

Napol se je okrenil k meni, in zdaj šele sem mu mogel pogledati v obraz. Lice je imel zagorelo, obrastlo s kratko črno brado, energično.

— A kaj te je nagnilo, da si jih zapustil.

— No, kaj naj bi bil storil?! Zemlja ni zadoščala.

— In zaradi zemlje si prišel v mesto?

— Zakaj pa? Če bi bilo dovolj zemlje, mar bi se jaz bedak potem potikal todle po izkubih in dvoriščih krčem?

— Ali uteka iz tega vzroka v mesto mnogo ljudi?

— Mnogo, kar vsipajo se!

I, seveda, brez zemlje, je muhku težko živeti, — sem mu pritr-dil.

— Nemogoče! Zemlje smo lačni kakor gavran krvi.

— Kako? — sem ga vprašal vnovič. — Zdi se mi, da sem preslišal.

— Pravim, — je ponovil in za-blsikal s svojimi črnimi očmi, — da smo lačni zemlje kakor gavran krvi.

To pot nisem preslišal: — Kakor gavran krvi! — Predzna in zlovesča izvoščekova primera me je presenetila s svojo novostjo. Mislim, da se doslej v narodni, ljudski literaturi, ni še pojavila takšna primera.

Li čujete, gospoda — ruski plantazniki?!

Nič več ni sivega mužika, pozabljenega in potrpežljivega, toda je — gavran. In ta gavran se dviga zdaj na polje, nad vašimi domovi in preži na zemljo — kakor na kri. . .

Iznova sem vrgel svojemu besedniku nit:

— Pripovedujejo, da so v saratovski guberniji hujskali, naj se na muške strelja.

— Slišal sem, vse sem slišal. No, tu ne opravijo nič. . . ječ in okov za vse je premalo. Le počakajte — kmalu bo poletje. . .

Napol sem svojo pozornost. — Poletje se tega polotimo! . . . Sklenili smo, da bomo po petdeset skupaj hodili po vseleposet-vih in ne bomo pustili nikomur delati. Kdor ne bo ubogal, bo te-pen. Snopce zažgemo. . . živino na-ženemo na polja. . . vse uničimo. . .

Izvošček je potem govoril o no-tranji politiki ter se tekom besed spomnil tudi Hodynke. . . (Ho-Moskve, kjer je leta 1896. med kronanjem carja Nikolaja II. po-ginilo okoli 1200 oseb vsled za-nikarnosti in brezbriznosti rus-kih oblastev.)

Poslušal sem ga in lastnim u-šesom nisem verjel.

— Je li mogoče, — sem si mi-slil, da sedi pred menoj mužik?!

V daljavi so se pojavile kolo-dvorske luči. Hitro sva dospela pred vhod ter se ločila. . .

Odbor za pomoč gladnim v Rusiji.

Pod tem imenom se je konsti-tuiral v Zagrebu pod pokrovitelj-stvom nadškofa dr. Ante Bauerja odbor, ki si je zastavil nalogo, da tudi jugoslovanski državljani do-prinesejo svoj obol za ublažitve katastrofalnega gladu v Rusiji.

Odbor je izdal propagandistične brošure "Rusija umira od gla-du". V odboru se nahajajo gos-podje in gospe iz vseh slojev na-roda brez razlike na politično pre-pričanje. Izšel je proglas, ki po-ziva jugoslovanski narod, da se zavzame za to humanitarno akci-jo. — Pravoslavni patrijarh Di-mitrije je izročil znesek 10,000 di-narjev beograjskemu odboru za pomoč gladujočim v Rusiji.

Nekulturna gesta.

V Sarajevu bi se imel vršiti eer-kenjski koncert s sodelovanjem naj-boljših tamkajšnjih umetniških moči v korist vojnih sirot. Prot temu koncertu pa so vprizorili go-njo sarajevski franjevci, ki si v Bosni prisvajajo patent ne same na hrvatsko, ampak tudi na ka-toliško vero. Intervenirali so pr-škofu Šariću. Koncert v tako člo-vekoljubno svrhu je bil vsled te-ga odpovedan.

Da se mleko ne skisa,

položimo vanj list od hrena. Na ta način ohranimo mleko poleti sladko tudi po več dni.

Jugoslavia irredenta.

Konec fašistsvske vlade na Reki.

Tržaška "Era Nuova" poroča z Reke z dne 23. marca: Danes popoldne so se sestali člani vojva-skega poveljstva na Reki z dru-gim podpredsednikom konstituan-te Depolijem in mu izročili vso oblast v roke. Izročitev se je iz-vršila na sledeči način: Cabruna je izjavil: "Numeravali smo vrni-ti Reki mir in red. Nismo uspeli. Zato odstopamo, da se v tem tre-utku naše vztrajanje ne bo raz-la-galo kot prepoteno. Izročamo oblast edinemu konstituiranemu upravnemu telesu, konstituantu."

Depoli je odgovoril, da sprejema oblast kot podpredsednik konsti-tuante in v njenem imenu in da jo bo vršil, dokler se ne vrne predsednik (to je Zanella), ki bi se ne bil smel nikdar odstraniti. (Saj je bil izgnan!) Nato se je zahvalil legionarjem in fašistom za požrtvovalnost. Po govoru se je razšla provizorna vojaška vla-da. Depoli je vodja "vlade" na Reki. Fašisti so seveda še tam. —

List vprašuje: Kaj bodo sedaj stori-li člani večine? Morali bi se vrniti. . .

Na Reko je dospelo 24. marca 2000 alpinov. Ker so oni interve-nirali tudi svojčasno, ko je mor-al d'Annunzio z Reke, je ta četa pri fašistih precej obsovažena.

Volitev župana v Knežaku.

V Knežaku na Krasu je bil te dni v drugič soglasno izvoljen za župana absolvirani pravnik Josip Trošt. Prva volitev je bila vsled raznih democijaciij najhujše vr-ste razvoljavljena; po drugi izvo-litvi pa je civilni komisar v Po-stojni zaprisegel novoizvoljenega župana Josipa Trošta.

ADVERTISEMENTS.

Table with shipping schedules for various routes including LA SAVOIE, OLYMPIC, and others.

ADVERTISEMENTS.

Pozor, potnik! Potniki, ki prihajajo v New York, kaj lahko postanejo žrtev raznih zakotnih agentov, katerih je v New Yorku vse polno. Ko pride potnik iz vlaka, ga obsujejo taki agenti in vsak ga hoče vzeti s seboj. Ako potnik reče, da je namenjen k nam, bo agent rekel, da je on naš zastopnik ter ga pe-lje v svojo pisarno. Tam potnik šele spozna, da ni prišel na pravo mesto. Če ima pri nas že aro in agentu to pove, mu jo agent takoj povrne. V takem slučaju bi nas agent seveda moral o tem obve-stiti, da mu povrnemo izplačano aro; toda tega ne stori. Kako si tedaj tak agent povrne tak izda-tek? Potnik mu ga plača na ta ali oni način in največ pri izmeni denarja.

Takih slučajev je bilo zadnje 4 mesecje že 50. Potniki so prišli v New York v namenu, da gređó k nam, pa so bili zapeljani v dru-go pisarno. Agent jim je aro, ka-tero so nam poslali, povrnil, pa jih je na drug način prevaril še za večjo svoto.

Vsako noj tedaj pri prihodu v New York pripne naš gumb na vidnem mestu, da ga bo naš za-stopnik spoznal. Ako našega za-stopnika ne bi bilo na postaji, nas pokličite na telefon, ali pa prosite železniskega uradnika ali policaja, da nas pokliče. Naš telefon je Jortlandt 4687. Pred svojim odho-mom vedno pišite, po kateri žele-znici in vlakom pridete in naš za-stopnik vas bo gotovo pričakoval na postaji.

Frank Sakser State Bank.

POTOVANJE IZ EVROPE.

Ako imate sorodnika v Avstriji li Nemčiji, kateri je tam pristo-en ter želi priti v Ameriko, ga amoretate sedaj dobiti sem. Na talje zamorejo sedaj ameriški dr-avljani dobiti žene in otroke iz-rod 18. leta iz Jugoslavije ali za-edenega ozemlja.

Avstrijski podaniki morajo pla-tati vizej pri ameriškem konzulu ameriškim denarjem in rav-no tako morajo na Ellis Islandu voto \$25.00 pokazati v ameriškib dolarjih.

Glede denarnih pošiljatev v J. S. dolarjih, za vsa pojasnila lede potovanja, potrebnih listin affidavitov) in voznih listkov e obrežajte na najstarejšo slo-venko tvrdko:

Frank Sakser State Bank, 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

Table with shipping schedules for various routes including LA SAVOIE, OLYMPIC, and others.

COSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo. ZNANI PARNIKI. IZBORNE UGODNOSTI. Ne imajte brezpotrebni stroškov in zamude.

FRENCH LINE

Direktna služba v Jugoslavijo preko Havre. v velikim parniku 2 in 3 vjake.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

JADRANSKE BANKE

in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA. Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercanovi, Jelaš, Keržula, Koter, Kranj, Ljubljana, Maripor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA. NEMŠKA AVSTRILIJA. Tret, Opuzja, Zadar. Dunaj.

IZVRŠUJEMO hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstriji ter izdajamo čeko v krosah, irah in dolarjih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO parobrodne in železniske vozne listke na vse kraje in za vse črte. (Vidi zgoraj kretanje parnikov.) Kadar ste na potu v staro dozorino in es nahajate v New Yorku, se Vam bo iz-plačalo, ako se zglasite glede vredite Vaših denarnih zadetj pri ravnateljstvu naše banke v prvem nadstropju brez ozira na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ste ga morda kupili drugje.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvredno ugodni popoli, ki bodo velike koristi za vse one, ki se že ali se bodo postulevali naše banke.

Frank Sakser State Bank

Znižanje cene za 40% Najnovejša 14K. čisto zlata-ZAPESTNA URA za žene in dekleta, na 15 rubr fino kolesej, do-bite danes za \$29.50 pri IVAN PAJK, 24 MAIN STREET CONEMAUGH, PA.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA. EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK ŠPECIJALIST MKŠKIH BOLEZNI.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezen, da va odpravim in vrnem moč in zdravje. Keri 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju možnih bolezni. Zato se morate popolnoma zanesti na mene, moja brata pa, da vas popolnoma ozdra-vim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej. Jaz ozdravim zastrupljeno kri, masulo in lise po telesu, boleznj v grlu, iz-padanje las, bolečine v kosteh, stare, nove, osi, ošab, ost, živčne in boleznj v mhu. Juedicani, jetra, želodcu, rmenico, rvmatizem, katar; zista žila; nrsduha itd. Uradne ure: V ponedeljek: sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 2. svečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRAZENIH DEŽAVAH.